

Általános információk:

Tanterv:	Építésmérnöki osztatlan Mesterképzési Szak, Építésmérnöki alapképzési szak
Tantárgy neve:	ÉPÍTÉSZETI RAJZ, FORMAISMERET 2.
Tantárgy kódja:	EPE346MN
Szemeszter:	3
Kreditek száma:	3
A heti órák elosztása:	0/3/0
Értékelés:	félévközi jegy (f)
Előfeltételek:	Építészeti rajz, formaismeret 1.,
Tantárgy felelős:	Dr. Németh Pál, egyetemi docens Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-327 E-mail: nemeth.pal@mik.pte.hu Munkahelyi telefon: +36 72 503 650 / 23815
Oktatók:	Kígyós Borbála Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-337 E-mail: Munkahelyi telefon: +36 72 503 650 / 23899 Dr. Krámlí Márta, egyetemi docens Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-337 E-mail: kramli.marta@mik.pte.hu Munkahelyi telefon: +36 72 503 650 / 23899

Tárgyleírás

A kurzus tematikája követi az ÉPÍTÉSZETI RAJZ, FORMAISMERET 1 tematikájában alkalmazott módszereket, továbbra is az akadémiai rajztudás legfontosabb elemeire épül, így a szabadkézi rajzolás mind technikai (rajzi minőség, kontúrok, tónusok, helyes használata), mind pedig a látott kép megjelenítésének elméleti ismeretei, a különböző perspektívák alkalmazása részei a kurzusnak. A kurzus érinti a festői technikák alkalmazását is, nem csak technikai (akvarell, tus, pác) de azoknak elméleti kérdéseiben is. A kurzus figyelmet fordít a hallgatók térlátásának és formakultúrájának fejlesztésre, a modell utáni rajz gyakorlata mellett hangsúlyozva a „belső látás”, az agyban lévő „hívóképeknek” leképezését, előhívását. A kurzus kitér a kompozíciós elvekre, a képszerkesztés belső arányrendjének törvényszerűségeire.

Oktatás célja

A kurzus alapvető célja az önálló vizuális kifejezés alapjainak elsajátítása annak érdekében, hogy az építészeti prezentáció, kezdve az első skiccektől egészen a komplett látványtervig a hallgatónak ne okozzon problémát..

Tantárgy tartalma

A szemeszter során a hallgatók elmélyítik a látszati perspektívában szerzett ismereteiket, gyakorolják a szabadkézi ábrázolás elmúlt félévben megismert technikáit: az akvarelles és tusos, pácos vegyes technikát, a tollrajzot, a filcrajz technikát.

A kurzus nagy hangsúlyt fektet a kompozíció, az arányok, kifejező erejének megismertetésére, gyakorlására.

Külön feladatsor foglalkozik a külső és belső terek léptékhelyes ábrázolásával, a belső terek arányos, vizuálisan harmonikus megjelenítésével.

A szemeszter első harmadában a két illetve három iránypontos perspektivikus megjelenítést gyakorolják látvány után és belső kép alapján.

A második harmadban a tömegarányok, képi kompozíció harmonikus és diszharmonikus kialakításának lehetőségeit veszik számba.

A kurzus befejező szakaszában a léptékekkel, az emberi arányok és a külső tér összefüggéseivel foglalkoznak.

A feladatok, követelmények kiadása a tematika szerint történik. A tantárgyhoz kapcsolódó információk a **Neptun Meet Street** felületére feltöltésre kerülnek.

Számonkérési és értékelési rendszere

*A tantárgy felvételével, követelményrendszerével, teljesítésével, a hallgató szorgalmi-, vizsga- és záróvizsga időszak kötelező teendőivel kapcsolatban minden esetben a Pécsi Tudományegyetem érvényben lévő Szervezeti és Működési Szabályzatának 5. számú melléklete, a Pécsi Tudomány egyetem **Tanulmányi és Vizsgaszabályzata (TVSZ)** az irányadó.*

A félév sikeres befejezésének feltétele az aktív órai jelenlét, a feladatok határidőre való elkészítése, bemutatása, az alaki és formai követelmények betartása.

- az órákon való megfelelő számú részvétel
- a kiadott házi feladatok 50%-nak határidőn belüli bemutatása.

A hiányzás a félév során nem haladhatja meg a TVSZ-ben meghatározott óraszámot.

A gyakorlati órán való részvétel fogalma: A hallgató köteles minden órára a tantárgyprogramban meghatározott tematika szerint készülni, adott esetben, az oktató által megadott, korrektúrára alkalmas munkával valamint a megadott eszközökkel és anyagokkal megjelenni, az órán aktív munkával részt venni az óra teljes időtartama alatt.

Amennyiben a hallgató ezt a minimum követelményt nem teljesíti, az hiányzásnak minősül!

További követelmény még a félév során a konzultációra bemutatott egyéni munkák pontrendszerében minimálisan 10 pont megszerzése.

A félév során a munkák pontozásra kerülnek, a megszerzhető maximális pontszám 100 pont

Házi feladatok blokkja: 24 pont

Osztályzatba beszámító blokkok

Első rajzi blokk: 50 pont

Második rajzi blokk: 50 pont

A házi feladatok pontrendszerének leírása:

Egyéni munka a kiadástól számított első órán történő bemutatása – 2 pont

Egyéni munka a kiadástól számított második órán történő bemutatása –1 pont

Ennél későbbi bemutatás – 0,5 pont

A feladat nem megfelelő színvonalú megoldása – 0 pont

A két rajzi blokk anyagának, tehát pontjainak javítása legkésőbb a rajzok végső bemutatásáig lehetséges.

A jegyszerzés feltétele, hogy mindkét rajzi blokkból, illetve a házi feladatokból legalább 10-10 pontot szerezzen a hallgató, valamint a tematikában rögzített rajzi feladatok legalább 85%-át bemutassa az osztályzás során.

Megszerezhető maximum pont 100p

85 p – 100 p 100% A (5, jeles, excellent, sehr gut)

71 p – 84 p 84% B (4, jó, good, gut)

60 p – 70 p 70% C (3, közepes, average, befriedigend)

50 p – 59 p 59% D (2, elégséges, satisfactory, genügend)

0 p – 49 p 49% F (1, elégtelen, fail, ungenügend)

Kötelező irodalom

Órai jegyzetek, segédletek.

Dobó-Molnár-Peity-Répás: Valóság-Gondolat-Rajz, TERC Kft. 2004, Budapest, ISBN: 9789639535107

Rudolf Arnheim: A vizuális élmény – Az alkotó látás pszichológiája, Gondolat Kiadó, Budapest, 1979, ISBN: 96321172833

Oktatási módszer

A tantárgy folyamatos kommunikáción alapszik az oktatók és a hallgatók között.

Módszer:

1. folyamatos konzultáció órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett tanmenet szerint
2. önálló munka órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett féléves tanmenet szerint
3. önálló otthoni munka
4. önálló kutatás, adatgyűjtés, elemzés

Részletes tantárgyi program és követelmények

Methodika és szempontrendszer:

A kurzus során minden órát egy elméleti bevezető indít el, ahol az adott tematika szerinti rajzi, rajztechnikai kérdések kerülnek bemutatásra. A gyakorlati feladatok ezeken az elméleti ismereteken alapszanak. Az órákon folyamatos konzultáció mellett egyéni munka folyik, ahol a hallgatók korrektúrárt, folyamatos visszajelzést kapnak az oktatótól.

Az otthoni feladatok lehetővé teszik az órán elsajátított ismeretek, készségek és képességek gyakorlását, elmélyítését.

Az otthoni feladatok konzultációja, korrektúrája, pontozása a kiadást követő óra elején történik. A korrigált órai és otthoni feladatok javítását a korrektúrárt követő héten van lehetőség bemutatni.

A rajzok értékelésének szempontjai:

- rajzi fogalmazás összetettsége
- rajzi pontosság
- kompozíció helyessége
- eredetiség és szellemesség
- formakultúra

Program heti bontásban

Hét	Órai feladat	Otthoni feladat
1.hét	Tematika és követelményrendszer megbeszélése, szükséges anyagok és eszközök listájának kiadása.	
2. hét:	A két iránypontos rajzolt perspektíva szabályainak átisméltése. Arányosság, osztás perspektívában. Geometrikus testcsoport ábrázolása két nézőpontból (egy és két iránypontos) egy A2-es lapon. Ceruzarajz.	Geometrikus testcsoport ábrázolása három iránypontos perspektívában.
3. hét:	Pác és tuslavírozás, akvarellis vegyes technika isméltése. Színhasználat kommunikációs lehetőségei, tudatos színválasztás. Látványterv hideg illetve meleg színek használatával.	Látványterv fekete-fehér lavírozott technikával illetve fekete-fehér technika +egy szín használatával.
4. hét:	Belső tér ábrázolásának módszerei. Épület belső terének részlete látvány után. Egy illetve két iránypontos rajz azonos térrészről. Két rajz egy A2-es lapon.	A belső tér látványa színes vegyes technikával.
5. hét:	Ceruza, toll, filctoll vegyes technika. 1. Rajzi stílusgyakorlat adott példa alapján. Négyféle, előre megadott tűfilces rajz másolása egy A2-es lapon.	Saját terv bemutatása adott stílusban.
6. hét:	Ceruza, toll, filctoll vegyes technika. 2. Kétféle ecsetfilc rajz másolása egy A2-es lapon.	Rajzi stílusgyakorlat tutorial video alapján.
7. hét	A nézőpont és az alkalmazni kívánt perspektíva helyes megválasztása. Egy beállítás két nézőpontból a néző és a tárgycsoport távolságának változtatásával. Két rajz egy A2-es lapon.	Épülettömeg rajzolása két, illetve három iránypontos perspektívában.
8. hét	Őszi szünet	
9. hét	Első rajzi blokk leadása	
9. hét	Elemgyűjtemény összetett geometrikus testekből egy kialakítandó építészeti térhez.	Építészeti tér kialakítása az elemekből.
10. hét	Tömegarányok, forma, elrendezés térérzetre gyakorolt hatásai. Kialakított építészeti tér harmonikussá illetve diszharmonikussá tétele arányok megváltoztatásával.	Harmonikus vagy diszharmonikus tér színes látványa.

11. hét	Tervlap készítésének szempontjai. Saját terv bemutatása tervlapon, szabadon választott vegyes technikával.	Tervezés stúdió 3. feladat látványainak megrajzolása szabadon választott technikával.
12. hét	A rajzi stílus kommunikációs ereje. A rajz tárgyának és stílusának összefüggései. Saját épület látványai különböző, előre megadott, színes technikával.	Saját épület látványai különböző, előre megadott, fekete-fehér technikával.
13. hét	Színhőmérséklet és térhatás. Harmonikus és diszharmonikus tér elemeinek épületté alakítása. Harmonikus tér látványterve színes vegyes technikával egy iránypontos perspektívában természetes látószögéből.	Diszharmonikus tér látványterve vegyes technikával egy iránypontos perspektívában természetes látószögéből.
14. hét	Arányrend, forma, ritmus épülethomlokzatok plasztikai rendjének kialakításában. Formai karakter továbbvitele, kiemelése egyéb térelemeken. A tervezett harmonikus/ diszharmonikus tér részlete két iránypontos perspektívában. Azépületekhez formailag kapcsolódó utcabútor elhelyezése a térben.	A tervezett harmonikus/ diszharmonikus tér részlete két iránypontos perspektívában. Azépületekhez formailag kapcsolódó utcabútor elhelyezése a térben.
15. hét	Második rajzi blokk leadása	
15. hét	Tervezés stúdió 3 terveinek látványai szabadon választott szabadkézi technikával.	

Ezen tantárgyi program részleteiben (dátum/helyszín/pontosítások) történő változtatás jogát fenntartjuk, melyről a hallgatókat minden esetben tájékoztatjuk. A félév folyamán felmerülő kérdésekkel, problémákkal a tantárgyfelelőst, valamint az intézeti koordinátort lehet keresni a szorgalmi időszakban.

dr.Németh Pál
tantárgyfelelős